

Een brug tussen twee werelden

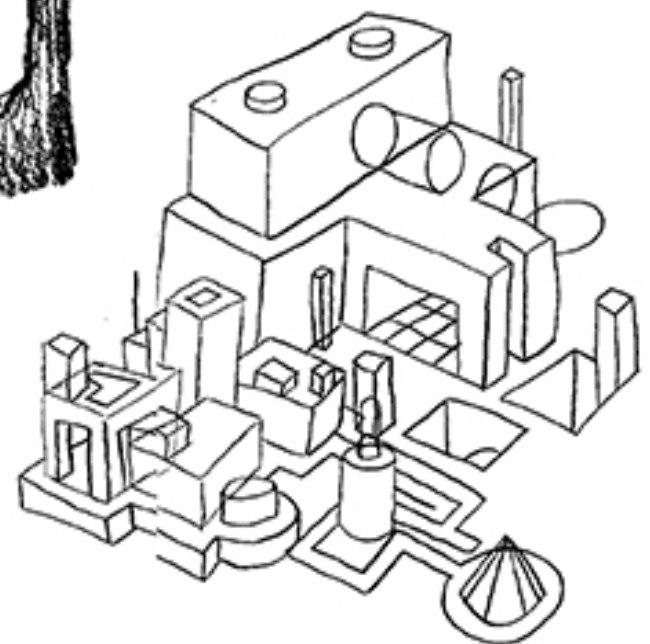
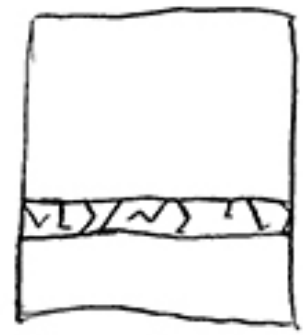
Cultuurparticipatie
voor iedereen

Dove en slechthorende jongeren en kinderen met een taalontwikkelingsstoornis maken kennis met cultuur via theater, dans en kunstprojecten.

meer ze eigenlijk niet naar elkaar
luisteren

- "ik Ben maar
- "of ben ik te
- "Maar wat..."

Hoe *inclusief*
is kunst
en cultuur
eigenlijk voor
dove en
slechthorende
mensen?

MIX

Een brug tussen twee werelden

Met de afsluiting van Beeldentaal komt er een einde aan een heel bijzonder project. Een project waarin het ging om nieuwe ontmoetingen en ervaringen van diverse kunstbeoefenaars: dove en slechthorende jongeren en kinderen met een taalontwikkelingsstoornis en dove jongeren. Maar ook voor hun docenten en begeleiders gold dat ze ontdekten dat cultuurparticipatie hun zorgbegeleiding verrijkt en versterkt. Kunstenaars en cultuurmakers uit de theaterwereld, dansers, en musici die ontdekten dat ze veel te bieden hebben aan zowel de kunstbeoefenaars als hun begeleiders. Elkaar leren kennen, ontmoeten, verbinden en verbeelden gebeurde in drie

verschillende Kunstlabs. Er werd op een andere wijze uiting gegeven aan gevoelens en emoties en daarin nieuwe verbeeldingskracht ontdekt. Dat gold zowel voor de deelnemers, als hun begeleiders, docenten en de cultuurmakers. Voor iedereen was het een verrijkende ontdekkingstocht, die heeft laten zien dat de werelden van kunst en cultuur en zorg en sociaal domein elkaar veel te bieden hebben.

Er zijn prachtige voorstellingen gegeven door de leerlingen en gelijkwaardige ontmoetingen tot stand gekomen met leerlingen van het regulier voortgezet onderwijs. Het project leerde ons dat we niet

zo inclusief zijn als we denken, en er nog veel te leren en verbeteren valt. Voor veel kinderen en leerlingen van Kentalis en van de Guyotschool en hun ouders was het de allereerste ervaring met toneel, muziek, dans en staan op een podium. Er werden tranen gelaten van ontroering en blijdschap. De ervaringen en producties zijn op verschillende manieren prachtig gedocumenteerd door beeldend kunstenaars onder leiding van Saskia van de Ree. Het Zorg Innovatie Forum heeft deze bijzondere samenwerking mogelijk gemaakt door samen met VRIJDAG te ondersteunen bij de opzet, het verwerven van de subsidie en de coördinatie. We kijken met een onwijs tevreden gevoel terug op

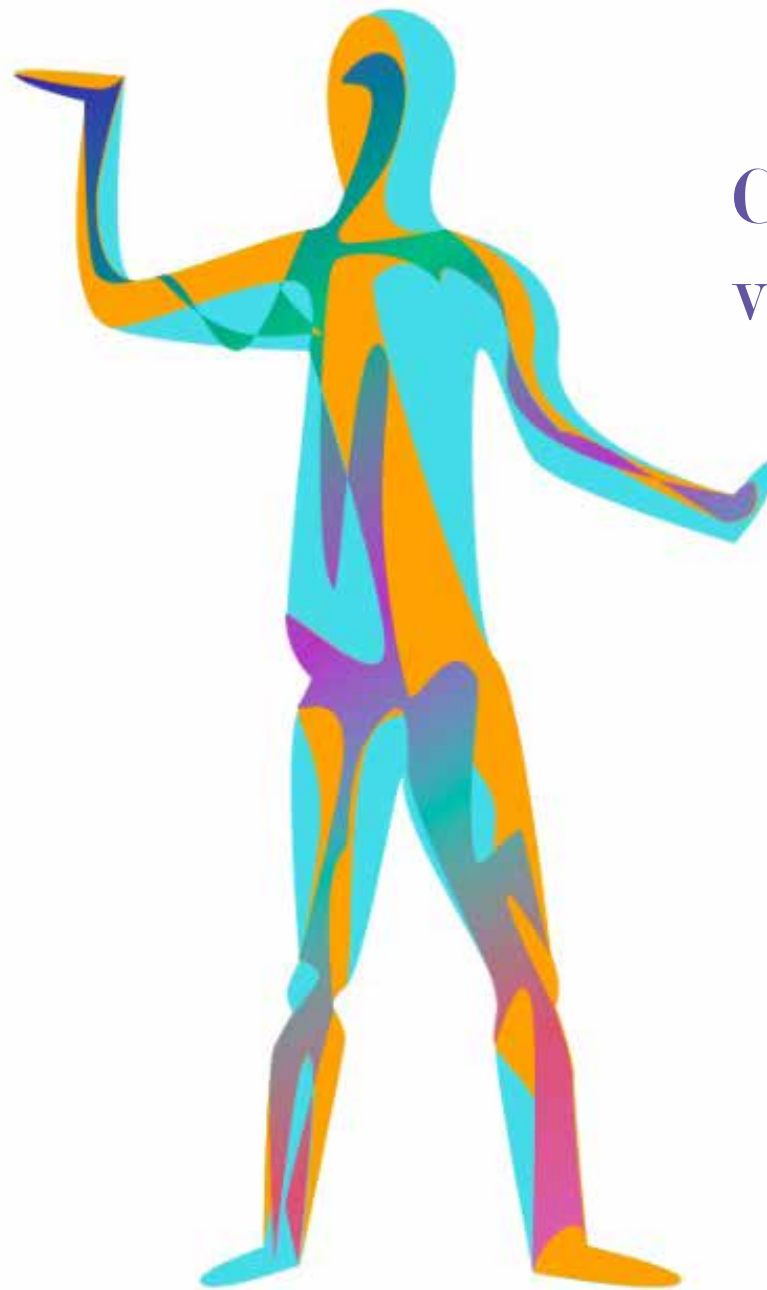
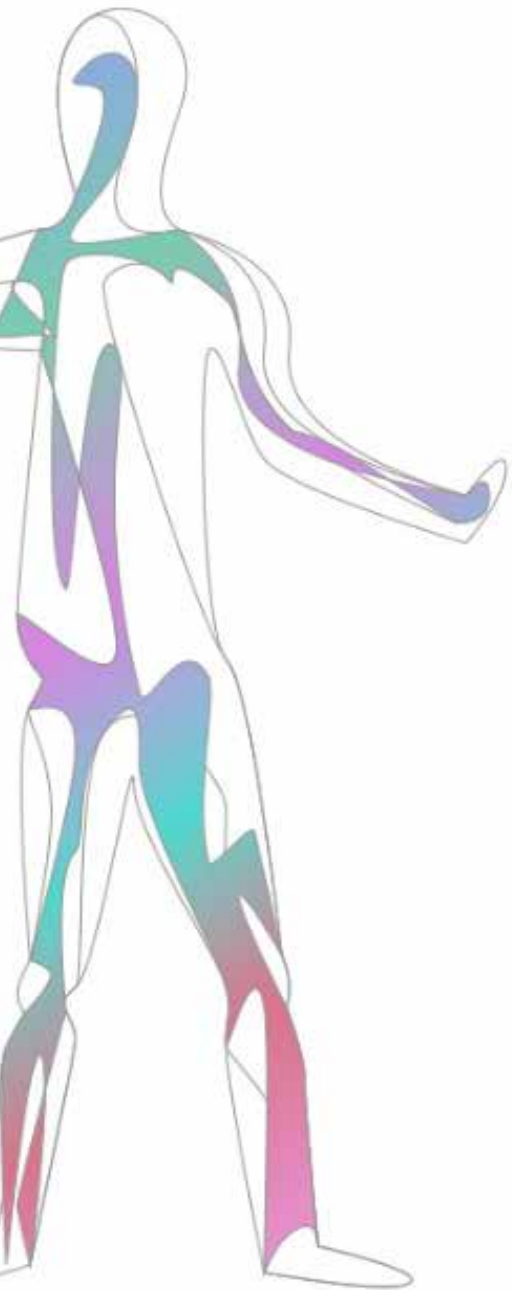
Beeldentaal, maar we zijn niet klaar! Dit smaakt voor alle betrokkenen naar meer, en het is gelukt hier vervolg aan te geven met dank aan het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Met deze publicatie willen we anderen inspireren om de samenwerking met elkaar op te zoeken, samen cultuur te gaan maken en te zorgen voor participatie voor iedereen!

Met vriendelijke (hand)groet,

Karin Kalverboer

*Directeur-bestuurder
van het Zorg Innovatie Forum*

Cultuurparticipatie voor iedereen

Er is nog een wereld te winnen en een brug te slaan tussen wat kunst, de zorg en het sociale domein voor elkaar kunnen betekenen. Het Zorg Innovatie Forum, kindertheatergroep het Houten Huis, NITE (Noord Nederlands Toneel en Club Guy & Roni), SPOT Groningen, GGMD, Kentalis, gemeente Groningen en de Hanzehogeschool gingen samen aan de slag om inclusie voor kinderen met een taalontwikkelingsstoornis en jongeren en jongvolwassenen met een auditieve beperking te vergroten.

Cultuurparticipatie is nog niet vanzelfsprekend voor mensen met een auditieve beperking of een taalontwikkelingsstoornis (TOS), en daar hebben de samenwerkende partijen zich in het twee jaar durende project hard voor gemaakt. Via actieve cultuurparticipatie is in drie Kunstlabs verkend en geleerd hoe je je soms verborgen kwaliteiten kunt ontwikkelen die bijdragen aan inclusiviteit. Dit gebeurde samen met kunstbeoefenaars, kunst- en cultuurmakers en professionals uit zorg, sociaal domein en onderwijs. Beeldentaal richtte zich op kinderen uit het speciaal basisonderwijs (7+ jaar) en jongeren uit het speciaal voortgezet onderwijs vanaf 12 jaar en op een buitenschoolse activiteit.

De aftrap

De leerlingen werd gevraagd om bij de kick-off een wereld te presenteren, zoals zij die graag zouden zien. Ze bedachten hiervoor als vorm een persconferentie waar iedereen gebarentaal spreekt en er een tolk is voor de horende mensen. “Want ...” zegt theaterdocent Carolien Tiedema ‘als je nu tv kijkt, is er altijd een tolk voor dove mensen.”

Een slechthorende-leerling die het beste kan spreken werd de tolk. Met hun ‘pers-co’ zetten de jongeren een krachtig beeld neer van hun eigen dovencultuur. De kop is eraf, de toon is gezet: dit is het begin van een verrassend project waar iedereen van elkaar gaat leren.

In beeld

Gedurende het hele project is er onderzoek gedaan en volgden diverse beeldend kunstenaars de leerlingen op de voet. Dit heeft onwijs mooie beelden en animaties opgeleverd die u tijdens het lezen van dit boekje zult tegenkomen!

Verbeelding met een taalontwikkelingsstoornis

In Kunstlab 1 ging het Houten Huis in Groniger Stadswijk Beijum aan de slag op de Tine Marcusschool waar kinderen meteen taalontwikkelingsstoornis (TOS) speciaal onderwijs krijgen. Een traject dat niet zonder slag of stoot ging! Door coronamaatregelen gedurende 2021 en 2022 zag het traject er anders uit. David van Griethuysen, artistiek leider bij het Houten Huis, geeft aan dat ze vaak moesten schakelen. *“Voor zowel ons als de behandelaren en begeleiders was het belangrijk om elkaars werkwijze te leren kennen. De kinderen zitten in een strak behandelplan met veel doelstellingen. Hier was absoluut ruimte voor creativiteit, maar hoe zet je dat met elkaar op?”*

Er is veel bijgeschaafd gedurende het traject, wat heeft geresulteerd in mooie momenten met de kinderen. Er was een theaterweek op de Tine Marcusschool en de ouders kinderen zijn op bezoek geweest bij het Houten Huis.

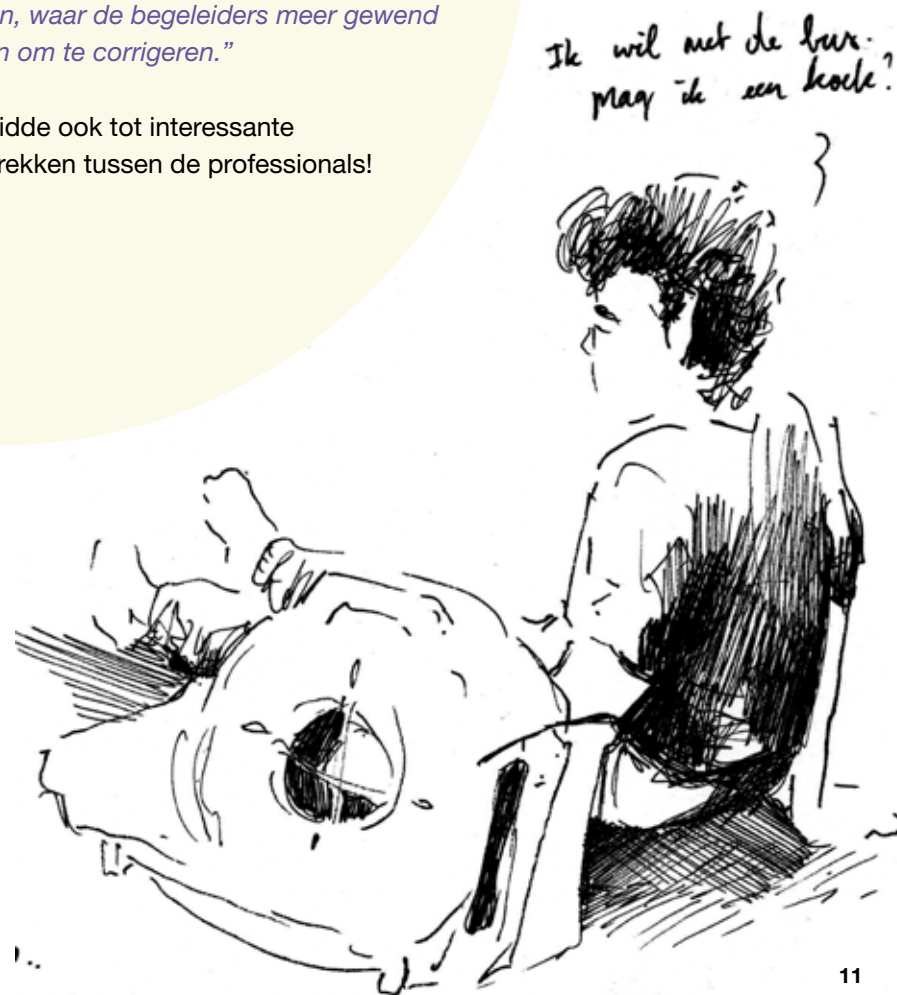
“Het Beeldentaal project heb ik ervaren als een bijzondere samenwerking tussen verschillende disciplines, zowel in de kunst als in de zorg. Het begrip taalontwikkeling stoornis (TOS) was mij destijds onbekend, tot ik als kunstenaar mocht deelnemen aan de Taaltrein en het Beeldentaal project.”, aldus beeldend kunstenaar Willemijn Rog, die het proces op meerdere momenten heeft gevolgd.

Het was voor zowel de theatermakers, die geen ervaring hadden met TOS-kinderen, als de begeleiders, die weinig ervaring hadden met cultuur in behandeling, even wennen.

Theatermaker Inez de Bruijn vond het leuk om te zien hoe de leerlingen langzaam wendden aan nieuwe personen.

“Eerst was ik een vreemdeling, maar later accepteerden ze mij en noemden me Juf Inez. We hebben veel van elkaar geleerd. Zo wilde ik graag een opdracht even laten ontsporen, observeren en open vragen stellen, waar de begeleiders meer gewend waren om te corrigeren.”

Dit leidde ook tot interessante gesprekken tussen de professionals!

Leerlingen van de Guyot School gaan aan de slag

In Kunstlab 2 gingen theaterdocent Carolien Tiedema en onderwijsassistent Miranda van Manen van de Guyotschool werken in het Dialogenproject met de leerlingen aan zelfgemaakte theaterscenes. Dansdocent Tresor nam de jongeren met Move it! mee in een danservaring die toewerkte naar een gezamenlijke voorstelling met acht andere vo-scholen in de Nieuwe Kolk in Assen. Maskertheatermaker Sarah de Meere en haar stagiair Kyllian Opdam maakten tenslotte een objecttheaterproject op maat voor de Guyotschool. Bekijk en lees hun ervaringen in dit boekje!

Dialogenproject

In het dialogenproject zijn de leerlingen met Carolien en Miranda aan de slag gegaan. In het project is ruimte voor ontmoeting met andere scholen, bijvoorbeeld het Praedinius College. In een paar uur tijd maakten de leerlingen gezamenlijk een mooie korte voorstelling. Ook zonder tolk wisten zij toch goed met elkaar te communiceren, bijvoorbeeld via mobiele telefoons of leerlingen die voor elkaar tolkten. Er werden zelfs naamgebaren bedacht voor de horende leerlingen. Vanuit beide kanten was er veel enthousiasme!

Leerlingen dansen in de Nieuwe Kolk

Docenten van Club Guy & Roni en het Noord-Nederlands Orkest werkten met maar liefst 300 leerlingen uit het voortgezet en speciaal onderwijs tien weken lang aan de voorstelling Move it.

De Guyot school mocht voor het eerst mee doen, en dat vonden de leerlingen heel spannend. Guyot docent Jenny ten Wolde aan het woord over de ervaring van één van de leerlingen:

“Zij vindt taal heel lastig. Theater spelen kan best talig zijn, maar bij het dansproject zag ik haar opbloeien. Ze was helemaal gefocust op de docent en zijn bewegingen. Die deed ze heel goed na. Ze voelde zich echt meer in haar element. Dat zag ik, ze straalde gewoon. Dat was voor haar een moment van: ik kan laten zien wat ik kan. Voor al onze leerlingen was het een fantastische manier waarop ze gewoon mee konden doen met reguliere dingen.”

Dansdocent Tresor werkte op de school in Haren met de leerlingen aan een prachtig stuk, waarin zij zichzelf voorstelden in ingesproken tekst en gebarentaal. Naderhand gingen alle handjes in de Nieuwe Kolk in de lucht, om te klappen in gebarentaal!

“Ik zag veel interactie onder de leerlingen die de voorstelling bezochten. En na weken voorbereiding overtroffen de toneelspelers de verwachtingen. Het is bij mij blijven hangen hoe mooi ze zich ontwikkelden.”

Jelle Kamstra, adviseur Doof/SH van Kentalis

Maskertheater

In het Maskertheater gingen Sarah de Meere en Kyllian Opdam met de leerlingen aan de slag met poppen, maskers en objecten. Sarah vond het een fijne ervaring. *“De leerlingen communiceerden op een andere manier dan ik zelf. Ik heb de leerlingen laten kennismaken met maskertheater, een heel fysieke vorm van theater. Ik was erg benieuwd of dat zou aanslaan.”* Kyllian heeft veel geleerd van de leerlingen, denkt Stan, één van de leerlingen. *“De leerlingen gaven mij veel plezier, en dat zag ik ook bij hen terug. Het is gewoon een feestje om hier te zijn. Theater is vaak iets voor horende mensen en er is nog wel een brug te slaan naar deze gemeenschap!”*

Educatiemaker Sarah van der Meere benadrukt dat het objecttheaterproject niet alleen gaat over bezig zijn met fantasie en verwondering, maar ook over samenwerken en respectvol luisteren naar de ander. Ze ziet na een aantal weken echt een andere mentaliteit ontstaan. Leerlingen gaan elkaar meer bevragen: *‘Van hé kan ik jou nog helpen?’*

Anja Nutters, docent van Kentalis vond het een geslaagd onderdeel: *“Alles wat je ervaart neem je mee, of je er nou wel of niet later iets mee gaat doen, dat is niet zo belangrijk. De leerlingen hebben de kans gehad om mee te doen, op het podium te staan en te zien hoe dingen werken. Ook de reis eromheen en het contact met andere jongeren zijn ervaringen die ze meenemen voor de rest van hun leven.”* Beeldtaal laat zien hoe belangrijk het is dat echt iedereen actief mee kan doen aan cultuur.

**“Ik vond het
moeilijk.
Ik zag er
tegenop,
maar ik heb
het toch
gehaald.
Ik heb
meegedaan
en ik heb het
afgemaakt.”**

*Ervaring van één
van de jongeren*

Animatie
Fynn van der Ziel

Is taal geen probleem?

De motivatie van de kunstpartners binnen Beeldtaal was om mét de leerlingen uit te vinden hoe zij hun theater meer inclusief kunnen maken voor het dove en slechthorende publiek. Op onderwijsassistent Miranda van Manen na, die zelf doof is en docent Tresor die al eens met dove jongeren werkten, had geen van de docenten ervaring met de doelgroep.

René de Haan, voormalig hoofd educatie bij NITE bekend:

“We denken wel dat iedereen die iets met theater wil ons gezelschap weet te vinden. Ons credo is ‘language no problem’, maar in praktijk weten we gewoon heel weinig van de dovengemeenschap. We zijn nieuwsgierig, maar ook een beetje naïef in deze reis gestapt. Er komt veel meer bij kijken dan een tolk gebarentaal inzetten bij een voorstelling. Toch is samen onderzoeken wat er nodig is voor echt inclusief theater, de enige manier.”

“Het ontbreekt ons vaak gewoon aan tijd en geld om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken.”

“Zonder de vraag van het ZIF hadden we elkaar niet gevonden”, beaamt Anja Nutters van Kentalis. “Het ontbreekt ons vaak gewoon aan tijd en geld om nieuwe mogelijkheden te onderzoeken.” Terwijl ‘ervaringsgericht leren’ waarbij de leerlingen de school uitgaan –de ‘echte wereld’ in– juist een vorm van onderwijsvernieuwing is waar Anja helemaal voor pleit.

Guyot Buitenschools traject

Elf jongeren gingen in Kunstlab 3 van maart tot mei 2023 buiten schooltijd aan de slag met theater in de Kunstwerf in Groningen. Ze volgden workshops van theatermaker Sami Johnson en ontmoetten makers en deelnemers van De Noorderlingen, NITE, Het Houten Huis, De Steeg en Jonge Harten. Zo werd hun presentatie 'Een Dynamische Droom' geboren.

Ontdek de wereld van theater

De tieners hebben kennism gemaakt met zelf theater maken, maar ook achter de schermen gekeken. Wat gebeurt er met kostuums, decor en techniek? En hoe is het om samen te spelen met andere acteurs? De favoriete workshops van de leerlingen zijn aan elkaar geplakt voor hun eigen presentatie. Onder toezien oog van ouders, vrienden, docenten en andere geïnteresseerden gingen de jongeren het podium op. Zonder geluid en op een heel verbeeldende manier lieten zij hun reis zien. Ze veranderden in standbeelden, ontdekten een nieuwe wereld en dat allemaal gezamenlijk! De persoonlijkheden van de jongeren waren goed te zien in hun toneelspel en hun zelfgekozen outfits. Na afloop werd er hevig met de handen gewapperd, en werd er zelfs op de grond gestampt. Theatermaker Sami benadrukt dat het veel moed vergt voor sommige van de tieners om uit hun comfortzone te stappen. En dat is nou precies waar het project over gaat!

Samen met de jongeren is een poster ontworpen.

Rayan en Giovani vonden het samenwerken en overleggen heel leuk. Ze hebben genoten van het optreden en de bewegingen maken.

“Op het podium gebaren voor mensen die ik niet ken, is wel spannender dan met mijn vrienden gebaren. Je denkt toch aan wat je moet doen, en wil het goed doen!”

Giovani

Hoe hebben de jongeren en makers het ervaren?

Eén van de jongeren Enzo is aan het woord over de lessen.

“Ik heb veel in me opgenomen en veel geleerd. Ik kon de workshops gebruiken om me uit te drukken en mijn emoties te uiten, ook thuis. Ik wil later misschien toneel doen, dan kan ik me lekker uiten. Het smaakt naar meer!”

Roza Kootstra, één van de documentairemakers vond het geweldig om getuige te zijn van het proces. *“De groei van deze groep jonge tieners tijdens de workshops was enorm. Theater en gebarentaal hebben veel overlappings, zoals bij beeldvorming, onderdompeling en expressie. Dit laat zien dat met theater horende, slecht horende en dove mensen elkaar nog steeds kunnen begrijpen op verschillende manieren.”*

“Als projectleider vanuit het Houten Huis binnen Beeldentaal heb ik gemerkt hoe ongelooflijk waardevol theater kan zijn als middel om je te uiten, barrières weg te nemen en mensen dichterbij elkaar te brengen. Het had een meerwaarde dat de jongeren zich vrijwillig konden opgeven voor dit buitenschoolse theatertraject. Ze waren extra gemotiveerd en ontmoeten andere jongeren.. In eerste instantie zorgde dat misschien juist ook voor ongemak, en was er (mede door de taalbarrière) af en toe onbegrip of miscommunicatie. Gedurende het project zagen we de jongeren steeds meer naar elkaar toe groeien. Theater hielp ze om samen te werken en creatief te zijn, heel mooi om te zien!”, aldus Eva Hetharia projectleider van het Houten Huis.

Deze productie stond onder leiding van Sami Johnson. Roza Kootstra maakte de beelden. De acteurs waren: Otillie, Valentino, Sabi, Nathan, Enzo, Rayan, Tamim, Gwenn, Klaas-Willem, Dynah en Giovanni.

Er is een korte documentaire gemaakt over de Dynamische Droom van de jongeren? Wilt u die zien? Scan dan deze QR code!

Onderzoeker aan het woord

Saskia van de Ree volgde het project Beeldentaal gedurende de volledige looptijd. Lees hieronder haar verhaal.

“We volgden alle Kunstlabs van Beeldentaal en schreven van elk proces een ‘reisverhaal’. Maar hoe een maakproces te volgen als geschreven of gesproken taal niet het medium is waar betrokken deelnemers zich optimaal in uitdrukken? We hebben ingezet op een mix van gesprekken, participatief onderzoek en beeldende verslaglegging.

Het was voor ons als onderzoeksteam een verkenning naar een passende taal om van de projecten verslag te doen. Dat proces vroeg om een open mind en meebewegen met de dynamiek van deze doelgroep. Bij de TOS-kinderen was sprake van een therapiesetting, waardoor ik als onderzoeker niet dichtbij kon komen. We vroegen tekenaar Willemijn Rog erbij die als een vlieg op de muur de kinderen tijdens hun spel wel mocht documenteren.

Het beeldend verslag van de studenten van Academie Minerva vertelt een eerlijk en relevant verhaal over wat de kennismaking met de dove gemeenschap persoonlijk met hen deed. Nieuwsgierig zijn naar elkaar en openstaan voor nieuwe indrukken is een belangrijke voorwaarde voor inclusie. En continuïteit, dat organisaties en kunstenaars hun fascinatie en commitment voor de dovencultuur ook echt voortzetten. Met animatiemaker Fynn van der Ziel en tekenaar/performer Roza Kootstra vonden we twee jonge kunstenaars die bereid waren hun eigen, reeds bestaande fascinatie voor de expressieve kwaliteit van doventaal inzetten voor het monitoronderzoek.

Zo was Beeldentaal voor ons als onderzoekers evengoed een verkenning naar inclusie als voor betrokken educatiemakers en deelnemers. Een geschikte gezamenlijke taal vinden vraagt om commitment en meebewegen met elke nieuwe situatie.”

Saskia van de Ree, onderzoeker Kenniscentrum Kunst en Samenleving.

Welke bijvangst leverde Beeldentaal op?

De wereld van zowel de kinderen, leerlingen, jongeren als (theater)docenten en begeleiders werd verbreed door deelname aan dit project!

Docent Anja Nutters zag dat de leerlingen steeds meer durfden tijdens de looptijd van Beeldentaal. *“Ze deden ook andere dingen voor het eerst, zoals vanaf school op de fiets naar het centrum van Groningen toe gaan fietsen. Zo gingen ze uit hun comfortzone!”* Ook de TOS-kinderen ondernamen nieuwe activiteiten, zoals een theaterbezoek en spelen in het decor van een theatergroep.

De beeldend kunstenaars vonden het heel verfrissend om met een nieuwe doelgroep te werken. Er bleek veel interesse te zijn in gebarentaal en de dovencultuur. Eén van de documentairemaaksters is zelfs begonnen aan het leren van gebarentaal!

In de korte documentaire van Beeldentaal merkt Stan één van de deelnemers aan het theaterproject op dat docent Kyllian ook geleerd heeft van hen.

**“Hij heeft kunnen zien
wat gebaren is – de gebaren
ervaring is. Wat dove ervaring is.”**

Zo was het project voor alle deelnemers nieuw en interessant. Enerzijds de kennismaking met theater en anderzijds een inkijkje in een andere manier van communiceren en leren.

Terugblik

Zoals eerder beschreven was het een bijzonder en indrukwekkend traject voor alle betrokkenen. Het vroeg van iedereen een nieuwsgierige houding, de bereidheid om samen te investeren en van elkaar te leren. Voor de professionals uit zorg was het een kennismaking met de toegevoegde waarde van kunst aan de behandeling van hun cliënten, en de doelstellingen gericht op communicatie, acceptatie en socialisatie. De docenten zagen hun leerlingen uit hun comfortzone kruipen door de cultuurparticipatie!

“Het mooie van Beeldtaal is dat de leerlingen zelfvertrouwen krijgen en persoonlijke ontwikkeling doormaken. Met name bij de voorstelling *Dynamische Droom* stond ik versteld van hoe ze op het podium stonden en de prachtige voorstelling die ze hadden gemaakt.”, aldus Jelle Kamstra, één van de ervaringsdeskundigen en professionals die het project volgde.

Binnen het project zijn, mede door Corona, een aantal aanpassingen geweest. De deelnemers aan het *Dialogenproject* maakten een mooie presentatie en zouden die opvoeren in het decor van een NNT voorstelling. Daarna zouden ze gezamenlijk een voorstelling bezoeken, met ondersteuning van een tolk Nederlandse Gebarentaal. Dat kon helaas niet doorgaan. Gelukkig is er in de laatste fase van het traject geen hinder ondervonden door maatregelen.

Alle organisaties en deelnemers zijn enorm enthousiast over het project. Er is gedanst, verbeeld, theater gespeeld en van elkaar geleerd. Ouders en docenten merkten verandering op bij de leerlingen en kinderen en professionals hebben hun wereld uitgebreid.

Het bevorderen van cultuurparticipatie, het doel van Beeldtaal, vergt een lange adem. Je moet mensen vinden die inclusief willen werken, en dat kost tijd. Gelukkig zien veel mensen hoe verrijkend cultuurparticipatie voor iedereen kan zijn!

Bekijk hier de korte documentaire van het traject van de leerlingen van de Guyot school!

En wat nu?

Vanaf september 2023 wordt cultuurparticipatie nog verder bevorderd. Met de samenwerkingspartners binnen Beeldentaal en met een aantal nieuwe partners wordt er opnieuw een project uitgevoerd met subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

In 'Als Woorden Tekort Schieten' gaan nieuwe kunstbeoefenaars aan de slag met theater, dans, en andere culturele vormen.

Met als doel om cultuurparticipatie een structureel onderdeel te laten zijn binnen het speciaal dovenonderwijs en in behandelplannen van kinderen met TOS.

Er wordt ook een nieuwe groep aangesproken, namelijk jongeren die te maken hebben met de gevolgen van aardbevingen in het Groningse gebied.

Het project raakt aan twee belangrijke kenmerken van Groningen

 Groningen is dovenhoofdstad van Nederland, met de Guyot school als eerste school voor dovenonderwijs.

 Groningen heeft met aardbevingen te maken, met een grote mentale impact op de (jonge) inwoners.

Dit project wordt wederom gevolgd door onderzoekers en beeldend kunstenaars. Door het project Beeldentaal is er bij de betrokken beeldende kunstenaars inzicht in een andere doelgroep gekomen, en dit smaakte duidelijk naar meer. Bij Beeldentaal is er geen dove co-onderzoeker gevonden, en daarom een focusgroep met dove ervaringsdeskundigen samen gesteld. Vanuit zowel de leerlingen als de organisaties kwam het geluid naar voren dat een dove co-onderzoeker heel waardevol zou zijn. Zoek en je zal vinden: uit de focusgroep is uiteindelijk een kandidaat opgestaan die bij het vervolg van Beeldentaal de rol van co-onderzoeker op zich neemt.

“Ik vind het dapper van de jongeren dat ze uit hun comfortzone gaan. Ik kijk ernaar uit om met ze in gesprek te gaan en de kunstwereld te verkennen. Ik denk dat ik de ervaringen van de deelnemers goed kan verwoorden en begrijpen.”

Bernd Mojet, co-onderzoeker bij het project 'Als Woorden Tekort Schieten'.

Met dit project hopen alle samenwerkende organisaties structurele samenwerkingsrelaties tussen cultuurmakers en zorg- en onderwijsprofessionals te realiseren en daarmee bij te dragen aan inclusie.

Colofon

Beeldentaal is een project gecoördineerd door het Zorg Innovatie Forum en uitgevoerd door samenwerkende organisaties Kentalis Guyot en Kentalis TOS, GGMD, NITE, Houten Huis, SPOT Groningen en het Kenniscentrum Kunst en Samenleving van de Hanzehogeschool.

Met dank aan

De deelnemers aan de drie Kunstlabs: TOS kinderen, leerlingen van de Guyotschool en de jongeren van het buitenschoolse traject, de docenten en begeleiders van de Guyotschool en de Tine Marcus school, de theater- en dansdocenten en de beeldende kunstenaars.

Illustraties, fotografie en onderzoek

De mooie illustraties en animaties in dit boekje zijn van de hand van Willemijn Rog en Fynn van der Ziel. De foto's zijn afkomstig van Jedidja Smalbil, Marike Druiven, Sjoerd Knol en Lisa Zwiens.

Onderzoek

Het onderzoek werd gedaan door Saskia van de Ree en lector Anke Coumans van het Kenniscentrum Kunst en Samenleving. Gedeeltes van deze publicatie zijn afkomstig uit het mooie reisverhaal dat Saskia schreef naar aanleiding van haar onderzoek.

Redactie

Deze publicatie werd vormgegeven door Asa Scholma en geschreven door Lisa Zwiens.

Financiering

Beeldentaal werd financieel mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en de Gemeente Groningen. Alle betrokken organisaties zijn erg blij met deze steun!

Meer weten of contact opnemen over *Beeldentaal*
of *Als Woorden Tekort Schieten*?

✉ info@zorginnovatieforum.nl

☎ 050 800 3245

🌐 www.zorginnovatieforum.nl